

ДПФ “ДСК – РОДИНА”

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
И ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2016 година

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Ръководство:

Надзорен съвет:
Виолина Маринова Спасова – председател
Чаба Наги – член
Юрий Благоев Генов - член

Управителен съвет:
Доротея Николаева Николова – председател
Николай Иванов Марев – член и главен изпълнителен директор
Румяна Боянова Сотирова – член и изпълнителен директор
Михаил Петров Сотиров – член и изпълнителен директор

Адрес за кореспонденция:

гр. София, пощенски код: 1000
ул. Княз Александър I Батенберг" № 6

www.dskroodina.bg

Банка-попечител:

ТБ „Алиант България“ АД – ЦУ

Инвестиционни посредници:

„Райфайзенбанк България“ ЕАД
„Уникредит Булбанк“ АД
“Авал ИН“ АД
„Първа Финансова Брокерска Къща“ ООД
„Адамант кепитъл партнърс“ АД
„Ситигруп глобъл маркетс лимитед“
„София интернейшънъл секюритиз“ АД
„Сосиете женерал експресбанк“ АД
„Ситибанк Европа“ АД, клон България КЧТ
„Елан Трейдинг“ АД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ЗА 2016

ДОКЛАД

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН
ФОНД „ДСК-РОДИНА”**

ЗА 2016 ГОДИНА

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

ПОК „ДСК - Родина“ АД (Компанията) получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно с Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване и разрешение за управление на ДПФ „ДСК - Родина“ № 341 – ДПФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор (КФН). На 06.10.2000 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за учредяване на Доброволен спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд “Родина” (ДСКПОФ).

ДСКПОФ е регистриран по фирмено дело 12575/2000 г.. С решение на СГС от 2003 г. наименованието на ДСКПОФ е променено на Доброволен пенсионен фонд “ДСК – Родина” (ДПФ “ДСК – Родина”, ДПФ или Фонда).

Настоящото описание на Фонда осигурява само най-обща информация. Осигурените лица следва да се запознаят с Правилника за организацията и дейността на Фонда, който осигурява по-детайлна информация.

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (КСО) в България, който регламентира допълнителното пенсионно осигуряване в страната. Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване се осъществява чрез доброволни осигурителни вноски, чрез които може да се осигури получаването на пенсия, отделна от пенсията от задължителното пенсионно осигуряване.

За осъществяване на дейността по допълнително доброволно пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Доброволния пенсионен фонд.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване е индивидуално и се осъществява с парични осигурителни вноски, които могат да бъдат еднократни, месечни или за друг период. Вноските могат да бъдат от физически лица – за тяхна сметка, от работодатели, които са осигурители – за техните работници и служители и от други осигурители – физически или юридически лица в полза на трети лица. Вноските на осигурените лица, както и прехвърлени техни средства от други фондове за допълнително пенсионно осигуряване се записват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда.

Индивидуалната партида на осигуреното лице се води в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден. Така изчислената стойност на един дял е валидна само за съответния ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспаднат задълженията към Компанията за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери. Удръжките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Доклад за дейността на ДПФ „ДСК-Родина“ за 2016 г.

Осигурените лица имат право на следните видове пенсия от ДПФ:

- лична пенсия за старост;
- лична пенсия за инвалидност;
- наследствена пенсия при смърт на осигуреното лице;

Размерът на изплащаните срочни пенсии се определя в зависимост от размера на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице, от срока, за който то избере да получава пенсията и от одобрения технически лихвен процент от заместник-председателя на КФН.

Размерът на изплащаните пожизнени пенсии се определя в зависимост от размера на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице, от биометричните таблици и техническия лихвен процент, одобрени от заместник председателя на КФН.

Осигурените лица имат право и на еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалните им партиди и на еднократно или разсрочено изплащане на средствата на наследниците на починало лице или на пенсионер.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително архежество веднъж в рамките на календарната година.

Възможностите за инвестиране на активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване са нормативно регламентирани в КСО. ПОК „ДСК – Родина“ АД, управляваща Фонда е сключила договор с банка – попечител, в която се съхраняват всички активи на Фонда. За осъществяване на сделки с ценни книжа с цел инвестиране на активите на Фонда, Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници.

ОСИГУРЕНИ ЛИЦА И НЕТНИ АКТИВИ

Към 31 декември 2016 г. в ДПФ „ДСК-Родина“ членуват 78 665 осигурени лица, за които има преведена поне една осигурителна вноска, като:

- 63 338 са осигурени лица по договори с лични вноски;
- 19 169 са осигурени лица по договори с вноски от работодател;
- 4 лица се осигуряват по договор с друг осигурител.

Едно лице може да се осигурява в ДПФ по повече от един договор.

През 2016 г. броят на осигурените лица на ДПФ „ДСК-Родина“ е нараснал нетно със 4 755 лица или с 6.43% спрямо края на 2015 г. През същия период съгласно предварителна обобщена информация, публикувана на уеб сайт на КФН, пазарът се е увеличил нетно с 3 461 лица или с 0.58% спрямо края на 2015г.

Общият пазар на новоосигурени лица за всички ДПФ през 2016 г. е 19 540 лица, като ДПФ „ДСК-Родина“ има 8 900 нови лица, което представлява 45.55% от този пазар (според оповестената предварителна информация на уеб сайт на КФН).

Към 31 декември 2016 г. ДПФ „ДСК-Родина“ достига **13.09%** пазарен дял по осигурени лица, което представлява нарастване със **72 базови точки** спрямо 31 декември 2015 г., което представлява най-голямото нарастване за 2016 г. в сравнение с останалите фондове на пазара за допълнително доброволно пенсионно осигуряване. В следващата таблица е посочена сравнителната информация за пазарните дялове по лица и за изменението им спрямо предходната година на база обобщена предварителна информация от КФН.

Доклад за дейността на ДПФ „ДСК-Родина” за 2016 г.

Доброволни пенсионни фондове	31.12.2016 г. (в %)	31.12.2015 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ДПФ „Доверие”	24.61	25.02	-0.41
ДПФ „Съгласие”	8.44	8.52	-0.08
ДПФ „ДСК - Родина”	13.09	12.37	0.72
ДПФ „Алианц България”	35.89	36.21	0.32
„Ен Ен ДПФ“	6.48	6.41	0.07
ДПФ „ЦКБ Сила”	8.91	8.81	0.10
„Бъдеще – ДПФ”	0.69	0.72	-0.03
ДПФ „Топлина”	1.82	1.87	-0.05
ДПФ "Пенсионно осигурителен институт"	0.07	0.07	-

Към 31 декември 2016 г. нетните активи на ДПФ „ДСК-Родина” са в размер на 74 106 хил. лв. От началото на годината е реализирано увеличение на нетните активи с 7 562 хил. лв., което представлява увеличение от 11.36% спрямо 31 декември 2015 г. (66 544 хил. лв.). Основна причина е увеличението на доходността през разглеждания период. През отчетния период постъпленията от осигурителни вноски са в размер на 14 905 хил. лв. като за сравнение през 2015 г. те са 22 548 хил. лв. или през 2016 г. има намаление с 33,90% на този вид постъпления. През 2016 г. в ДПФ „ДСК-Родина” от други доброволни пенсионни фондове са прехвърлени общо средства в размер на 93 хил. лв., а към други доброволни пенсионни фондове прехвърлените средства са в размер на 208 хил. лв.. Нетният резултат от прехвърлените средства е отрицателен в размер на 115 хил. лв., като за сравнение нетният резултат за 2015 г. от прехвърлените средства от и към други фондове е бил положителен в размер на 101 хил. лв.

През 2016 г. в полза на ПОК „ДСК-Родина” АД са начислени такси и удържки в размер на 810 хил. лв., като през 2015 г. те са били в размер на 913 хил. лв. или отрицателен ръст от 11,28%. Основна причина за този отрицателен ръст е по - ниският размер на постъпленията от осигурителни вноски .

Към 31 декември 2016 г. пазарният дял по активи на ДПФ „ДСК-Родина” се увеличава с **19 базови точки** спрямо предходната година и достига **8.14%**. В следващата таблица е посочена сравнителната информация за пазарните дялове по активи и за изменението им спрямо предходната година на база обобщена предварителна информация от КФН.

Доклад за дейността на ДПФ „ДСК-Родина” за 2016 г.

Доброволни пенсионни фондове	31.12.2016 г. (в %)	31.12.2015 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ДПФ „Доверие”	15.18	15.56	-0.38
ДПФ „Съгласие”	8.28	8.23	0.05
ДПФ „ДСК - Родина”	8.14	7.95	0.19
ДПФ „Алианс България”	45.33	45.49	-0.16
„Ен Ен ДПФ”	13.22	12.78	0.44
ДПФ „ЦКБ Сила”	8.32	8.31	0.01
„Бъдеще – ДПФ”	0.29	0.35	-0.06
ДПФ „Топлина”	1.15	1.23	-0.08
ДПФ "Пенсионно осигурителен институт"	0.09	0.10	-0.01

ИНВЕСТИЦИИ

В таблицата по – долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл по видове финансово инструменти и техния дял от балансовите активи на Фонда. В годишния финансов отчет на Фонда е представена по–подробна информация по отношение на структурата на управлявания портфейл.

Инвестиционни инструменти	31.12.2016 г.		31.12.2015 г.	
	Балансова стойност	Отн. дял в %	Балансова стойност	Отн. дял в %
Банкови депозити	-	-	2845	4.27
Финансови активи, издадени в Република България, в т.ч.	21 285	28.65	12 545	18.81
Дългови ЦК, издадени или гарантирани от държавата	15 478	20.83	7 402	11.10
Корпоративни облигации	190	0.26	373	0.56
Акции, дялове и права	5 617	7.56	4 770	7.15
Чуждестранни финансови активи	51 979	69.97	47 140	70.68
Парични средства	869	1.17	3 796	5.69
Краткосрочни вземания, в т.ч.	158	0.21	365	0.55
Вземания, свързани с договори за валутен форуърд	76	0.10	66	0.10
Други вземания	82	0.11	299	0.45
Балансови активи общо	74 291	100	66 691	100

Към 31.12.2016 г. ДПФ „ДСК – Родина” има вземане по договори за валутен форуърд в размер на 76 хил. лв., а задълженията по договор за лихвен суап са в размер на 34 хил. лв. (съответно към 31.12.2015 г. има задължения по договори за валутен форуърд в размер на 14 хил. лв., както и вземане по договори за валутен форуърд в размер на 66 хил. лв., а задълженията по договор за лихвен суап са в размер на 40 хил. лв.)

НЕТЕН ДОХОД ОТ ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА НА ОСИГУРЕНите ЛИЦА

През отчетния период реализираният нетен доход от инвестиране на активите на ДПФ „ДСК – Родина” е положителен в размер на 3 939 хил. лв., за сравнение през 2015 г. е реализиран положителен доход в размер на 608 хил. лв.

ДПФ „ДСК – Родина”	31.12.2016 г.	31.12.2015 г.
Нетен доход от лихви	1 261	1 174
Нетен доход от оценка на финансови активи	2 391	(1 622)
Нетен доход от сделки с финансови активи	(104)	87
Нетен доход от съучастия и дивиденти	423	318
Нетен доход от операции с чуждестранна валута	246	839
Други приходи (Други разходи)	(278)	(188)
Общо реализиран нетен доход	3 939	608

В таблицата по-долу е представена реализираната доходност на доброволните пенсионни фондове на годишна база, изчислена за двадесет и четири месечен период назад (30 декември 2014 г. – 30 декември 2016 г.) съгласно обобщена информация от КФН.

Доброволен пенсионен фонд	Доходност
ДПФ „Доверие”	3.90%
ДПФ „Съгласие”	7.25%
ДПФ „ДСК - Родина”	3.27%
ДПФ „Алиант България”	2.39%
„Ен Ен ДПФ“	3.83%
ДПФ „ЦКБ Сила”	4.21%
„Бъдеще – ДПФ”	1.61%
ДПФ "Топлина"	2.96%
ДПФ „Пенсионно-осигурителен институт”	4.97%
Немодифицирана претеглена доходност	3.44%

НАСТЪПИЛИ СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ

За периода след датата, към която е съставен финансовият отчет на ДПФ „ДСК – Родина”, до датата на публикуването му не са настъпили важни или значителни за дейността на Фонда некоригиращи събития, неоповестяването на които би повлияло за вярното и честно представяне на финансовите отчети.

ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА РИСКА

ДПФ „ДСК - Родина” е изложен на следните видове рискове при операциите си с финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риски
- Риск от концентрация

Политиката на Ръководството по отношение измерването на видовете рискове е представена по – подробно в годишния финансов отчет на ДПФ „ДСК – Родина”.

Главната цел на управлението на ДПФ „ДСК – Родина” е нарастване на пазарния дял по осигурени лица и управлявани нетни активи сред останалите доброволни пенсионни фондове, повишаване на реализираната доходност от управлението на средствата на осигурените лица, поддържане и развитие на високо качество на обслужване на осигурените лица.

Дата: 27.02.2017 г.

Главен изпълнителен директор:

/Николай Марев/

**ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 ДЕКАМВРИ 2016

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на ПОК „ДСК - Родина“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет на ДПФ „ДСК – Родина“

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на ДПФ „ДСК - Родина“ („Фондът“), съдържащ отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2016, отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2016 и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от ПОК „ДСК – Родина“ АД („Компанията“) и Фонда в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет („Ръководството“) на Компанията носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай, че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството на Компанията носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството на Компанията определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството на Компанията носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството на Компанията не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на Компанията на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет на Компанията („Лицата, натоварени с общо управление“) носи отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие със Закона за независимия финансов одит и МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие със Закона за независимия финансов одит и МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е в резултат от измама, е по-висок от риска от неразкриване на съществено неправилно отчитане, което е в резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството на Компанията.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на Компанията на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление на Компанията, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление на Компанията, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и, че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Доклад във връзка с други законови и регуляторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълняме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломирани експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС), издадени на 29 ноември 2016. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни под помогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. б от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изгoten финансият отчет, съответства на финансовия отчет.
- Докладът за дейността е изгoten в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Deloitte Audit ood

Делойт Одит ООД

Asen Dimov

Асен Димов
Управител
Регистриран одитор

гр. София
10 март 2017

Отчет за нетни активи на разположение на осигурените лица

В хилади лева	Бел.	2016	2015
АКТИВИ			
Парични средства	5	869	3 796
Инвестиции	6	73 264	62 530
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	76	66
Вземания	7	82	299
Общо активи		74 291	66 691
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска	6.1.2	34	54
Задължения	8	151	93
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНТЕ ЛИЦА			
		74 106	66 544

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представен на страници от 4 до 25.

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на ПОК “ДСК-Родина” АД на 27 февруари 2017 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор

Асен Димов
Регистриран одитор

Дата: 10.03.2017

Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица

В хиляди лева	Бел.	2016	2015
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Нетен доход от управление на финансови активи			
Приходи от лихви		1 261	1 174
Нетни приходи от оценка на финансови активи		2 391	-
Нетни приходи от сделки с финансови активи		-	87
Приходи от съчастия и дивиденти		423	318
Нетни приходи от операции с чуждестранна валута		246	839
		4 321	2 418
Осигурителни вноски			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		14 905	22 548
Постъпили средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		93	214
		14 998	22 762
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		19 319	25 180
НАМАЛЕНИЯ			
Нетен доход от управление на финансови активи			
Нетни разходи от оценка на финансови активи		-	1 622
Нетни разходи от сделки с финансови активи		104	-
Разходи за обезценка		265	176
Други разходи		13	12
		382	1 810
Изплатени средства на осигурени лица и пенсионери	10	10 346	7 922
Изплатени средства към държавния бюджет		11	27
Преведени суми на други пенсионни фондове		208	113
Начислени такси и удъръжки за пенсионноосигурителната компания	9	810	913
		11 375	8 975
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		11 757	10 785
ИЗМЕНЕНИЕ НА НЕТНИТЕ АКТИВИ ЗА ГОДИНАТА		7 562	14 395
НЕТНИ АКТИВИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА		66 544	52 149
НЕТНИ АКТИВИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА		74 106	66 544

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представен на страници от 4 до 25.

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на ПОК "ДСК-Родина" АД на 27 февруари 2017 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор

Асен Димов
Регистриран одитор
Дата: 10.03.2017

Отчет за паричните потоци

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	2016	2015
Парични потоци от оперативна дейност			
Нетни парични потоци от осигурени лица		8 476	17 796
Нетни парични потоци от осигурени лица, придобили право на пенсия		(3 863)	(3159)
Изплатени пенсии		(65)	(42)
Средства на осигурени лица прехвърлени от и към други пенсионни фондове, нетно		(115)	101
Нетни плащания към пенсионно-осигурителното дружество		(730)	(958)
Получени лихви и дивиденти		1 546	1 544
Нетни покупки на финансови активи		(8 154)	(14 260)
Парични потоци от сделки с чуждестранна валута		(22)	(32)
Нетно увеличение на пари и парични еквиваленти за годината		(2 927)	990
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		3 796	2 806
Пари и парични еквиваленти в края на годината	5	869	3 796

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представен на страници от 4 до 25

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД на 27 февруари 2017 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Асен Димов
Регистриран одитор
Дата: 10.03.2017

Емилия Велева
Финансов директор

Бележки към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

ПОК „ДСК – Родина“ АД (Компанията) получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно с Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване и разрешение за управление на ДПФ „ДСК – Родина“ № 341 – ДПФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор. На 06.10.2000 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за учредяване на Доброволен спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд „Родина“ (ДСКПОФ).

ДСКПОФ е регистриран на 24.10.2000 г. по фирмено дело 12575/2000 г., с БУЛСТАТ 130409819. С решение на СГС от 19.12.2003 г. наименованието на ДСКПОФ е променено на Доброволен пенсионен фонд „ДСК – Родина“ (ДПФ „ДСК – Родина“, ДПФ или Фонда). Седалището и адресът на управление на Компанията е: гр. София, 1000, ул. „Княз Александър I Батенберг“ № 6, ет.1.

През 2016 г. не са настъпили промени в състава на Управителния и Надзорния съвет на ПОК „ДСК – Родина“ АД.

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (КСО) в България, който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативно актове по прилагането му.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване се осъществява чрез доброволни осигурителни вноски, чрез които може да се осигури получаването на пенсия, отделно от пенсията от задължителното пенсионно осигуряване.

За осъществяване на дейността по допълнително доброволно пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Доброволния пенсионен фонд.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване е индивидуално и се осъществява с парични осигурителни вноски, които могат да бъдат еднократни, месечни или за друг период. Вноските могат да бъдат от физически лица – за тяхна сметка, от работодатели, които са осигурители – за техните работници и служители и от други осигурители – физически или юридически лица в полза на трети лица. Вноските на осигурените лица, както и прехвърлени техни средства от други фондове за допълнително пенсионно осигуряване се записват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда.

Индивидуалната партида на осигуреното лице се води в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се разделя на общия брой дялове на Фонда към същия ден. Така изчислената стойност на един дял е валидна само за съответния ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспаднат задълженията към Компанията за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери. Удръжките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Към датата на баланса в ДПФ „ДСК – Родина“ се осигуряват 78 665 осигурени лица.

Осигурените лица имат право на следните видове пенсия от ДПФ:

- лична пенсия за старост;
- лична пенсия за инвалидност;
- наследствена пенсия при смърт на осигуреното лице или пенсионер;

Размерът на изплащаните срочни пенсии се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалните партиди на лицата, срока на получаване на пенсията и одобрения технически лихвен процент. Размерът на изплащаните пожизнени пенсии се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалните партиди на лицата, биометричните таблици и техническият лихвен процент, одобрени от заместник председателя на КФН.

Бележки към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност, продължение

Осигурените лица имат право и на еднократно или разсрочено изплащане на натрупаниите средства по индивидуалните им партиди и на еднократно или разсрочено изплащане на средствата на наследниците на починало лице или на пенсионер.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаниите средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество веднъж в рамките на календарната година.

Възможностите за инвестиране на активите на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване са нормативно регламентирани в КСО. ПОК „ДСК – Родина“ АД, управляваща Фонда е сключила договор с банка – попечител, в която се съхраняват всички активи на Фонда. За осъществяване на сделки с ценни книжа с цел инвестиране на активите на Фонда, Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници.

2. Съществени счетоводни политики

2.1. Приложими стандарти

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

2.2. База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на:

- Деривативни финансови инструменти, отчетени по справедлива стойност
- Финансови активи и пасиви за търгуване, които са представени по справедлива стойност

2.3. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), закръглени до хиляда. Българският лев е функционалната валута на ДПФ.

2.4. Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат във всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася до само този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в приложението по оценка на финансови инструменти.

2.5. Финансови приходи и разходи

Лихвите се начисляват текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от финансния актив.

Разликите от промените на справедливата стойност на финансовите инструменти, държани за търгуване, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена при сделки с тях, се признават като текущ финанс приход или разход.

Дивидентите се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.6. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване в отчетната валута на Фонда по официалния обменен курс за деня на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка).

Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода се отчитат като приходи и разходи по валутни операции.

Основните валутни курсове спрямо български лев са както следва:

	31 декември 2016	31 декември 2015
1 EUR (фиксирани)	1.95583 BGN	1.95583 BGN
1 USD	1.85545 BGN	1.79007 BGN
100 JPY	1.58495 BGN	1.48552 BGN

2.7. Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по разплащателни сметки, депозити в български лева и валута с оригинален срок по-малък от три месеца

2.8. Финансови инструменти

Инвестиции в дългови и капиталови инструменти

Признаване

Фондът признава финансовите инструменти, държани за търгуване на датата на уреждане. От този момент Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата им стойност в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Финансовите инструменти, държани за търгуване се отчитат по цена на придобиване при първоначално признаване, която не включва разходите по осъществяване на сделката и последващо по справедлива стойност.

Класификация

Кредити и вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирана или определяема плащання, които не се котират на активен пазар. След първоначалното им признаване, кредитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като финансови разходи.

Активи, държани за търгуване

Средствата на Фонда се инвестират при спазване принципите за постигане на максимална доходност, ликвидност и диверсификация на финансовите активи съгласно изискванията на пенсионното законодателство и вътрешните правила за дейност на пенсионноосигурителното дружество. Тези инвестиционни цели определят класификацията на финансовите активи във Фонда като финансови инструменти, държани за търгуване. Те включват инвестиции в държавни ценни книжа, корпоративни ценни книжа, ипотечни ценни книжа, акции и други.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

Деривативи, които не отговарят на критериите за хеджиране се отчитат като държани за търгуване. Фондът използва деривативни финансови инструменти като валутни форуъри за хеджиране на рисковете, свързани с промените във валутните курсове. Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица през отчетния период.

Отписване

Фондът отписва финансова актив, когато договорните права към паричните потоци от финансова актив изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансова актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансова актив. Всяко участие в прехвърлени финансова активи, което е създадено или запазено от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Фондът отписва финансова пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекат.

Фондът извърши транзакция, при която прехвърля активи, признати в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, но запазва всички или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Фонда нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финанс актив, тя отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Фондът продължава да признава актива до степента на участие, в зависимост от това доколко е изложено на промени в стойността на прехвърления актив.

Фондът отписва определени инвестиционни ценни книжа, когато бъдат определени като несъбирами.

Принцип за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя всеки ден на база пазарни котировки на цената им към края на предходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Ако пазарът за даден финанс инструмент не е активен, Фондът установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представлят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансова инструмент.

Печалби и загуби от последваща оценка

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на финансова активи на Фонда, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица на ежедневна база.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.9. Такси и удъръжки в полза на Компанията

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и за управление на АПФ, Компанията събира следните такси и удъръжки от осигурените лица, определени в Правилника на Фонда:

- еднократна всъщипителна такса;
- такса от всяка осигурителна вноска;
- инвестиционна такса;
- такса при изтегляне на средства от индивидуалната партида;

Такси и удъръжки не се събират в случаите на прехвърляне на средства, поради несъгласие на осигурените лица с приети изменения и допълнения в Правилника за дейността на пенсионния фонд.

Фондът не начислява други такси и удъръжки, освен определените в Правилника за организацията на дейността му.

2.10. Промени в счетоводните политики

Промени прилагани на финансово-финансовите съществуващи практики, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните нови изменения към съществуващи стандарти и нови разяснения, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (CMCC) и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – Инвестиционни предприятия: Прилагане на изключението за консолидация, приети от ЕС на 22 септември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на МСФО 11 Съвместни споразумения – Счетоводно отчитане на придобиване на участия в съвместна дейност – приети от ЕС на 24 ноември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети – Инициатива за оповестяване – приети от ЕС на 18 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 38 Нематериални активи – Изясняване на допустимите методи за амортизация – приети от ЕС на 2 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 41 Земеделие – Плододайни растения – приети от ЕС на 23 ноември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на МСС 19 Доходи на настъпни лица - Планове с дефинирани доходи: Вноски от настъпните лица – приети от ЕС на 17 декември 2014 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015);
- Изменения на МСС 27 Индивидуални финансови отчети – Метод на собствения капитал в индивидуалните финансови отчети – одобрени от ЕС на 18 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2010-2012)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 17 декември 2014 (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015);
- Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2012-2014)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 5, МСФО 7, МСС 19 и МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 15 декември 2015 (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Дружеството.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.11. Съществени съвети за изпълнители, издадени от МСС и приети от ЕС, които все още са в сила

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет следните нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от CMCC и приети от ЕС, все още не са влезли в сила:

- **МСФО 9 Финансови инструменти** – първоначално публикуван през юли 2014 и приет от ЕС на 22 ноември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018). Стандартът цели напълно да замени МСС 39 Финансови Инструменти: Признаване и Оценяване, като съдържа изисквания относно признаването, оценяването обезценката и отписването на финансовите инструменти, както и за отчитане на хеджирането.

- **Класификация и оценка** – МСФО 9 представя нов подход към класификацията на финансовите активи, базиран на характеристиките на паричните потоци и бизнес модела, в рамките на който се управлява съответният финансова актив.
- **Обезценка** – Въвежда се нов модел на обезценка на финансови инструменти до размера на очаквани кредитни загуби, който ще доведе до по-ранно отчитане на кредитни загуби.
- **Отчитането на хеджирането** може да следва по-точно стратегията за управление на риска, като са допустими по-широк обхват от хеджиращи инструменти и хеджирани обекти. Ретроспективната оценка на ефективността на хеджа не се изиска, а проспективната оценка се базира на принципа за икономическа връзка.

Ръководството на Компанията очаква новият стандарт да не доведе до съществена промяна в оценката на ценните книжа на Фонда, които се отчитат по справедлива стойност.

- **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти и изменения на МСФО 15 “Дата на влизане в сила на МСФО 15”** – приет от ЕС на 22 септември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).

Изменения на съществуващи стандарти, издадени от МСС, които все още са приети от ЕС

По настоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от CMCC, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **МСФО 14 Разчети за регуляторни отсрочени сметки** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междунарен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- **МСФО 16 Лизинг** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019);
- **Изменение на МСФО 2 Плащане на базата на акции** – Класифициране и измерване на сделки на базата на акции (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);
- **Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори** – Приложение на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 или при първоначално приложение на МСФО 9 Финансови инструменти);
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоцииирани и съвместни предприятия** - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- **Изменение на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти** – Изясняване на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);
- **Изменение на МСС 7 Отчет за паричните потоци** - Инициатива за оповестяване (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017);
- **Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода** – Признаване на активи по отсрочени данъци за нереализирани загуби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017);
- **Изменение на МСС 40 Инвестиционни имоти** – Прехвърляне на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.11. Съществени счетоводни политики, изясняващи изменението на МСФО 12, кои са във външна валута, продължение

- Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията на МСФО 12 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017, а измененията на МСФО 1 и МС 28 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).

Ръководството на Компанията очаква приемането на тези нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда в периода на първоначалното им прилагане.

Отчитането на хеджирането, относящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чийто принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на ръководството на Компанията, прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно МС 39: **Финансови инструменти: Признаване и оценяване**, няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда, ако се приложи към отчетната дата.

3. Политика на ръководството по отношение на риска

ДПФ „ДСК Родина“ е изложено на следните видове риск при операциите си с финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация

Управлението на риска на Фонда се извършва от Комитет по управление на риска, който взема своите решения на база на анализи, оценки и предложения на отдел „Управление на риска“.

Процесът по измерване и управление на риска включва анализ на видовете рискове, на които са изложени активите на Фонда. В случай на превишение на тези рискове, над предварително определено ниво, отговарящо на рисковата толерантност на Фонда се вземат решения за намаляването им.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска

3.1. Кредитен риск

„Кредитен риск“ е общо рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в един финанс инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

Ръководството разглежда три основни вида кредитен риск:

- Контрагентен риск – рисъкът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени суапи, и други извънборсови инструменти разрешени от нормативната база. Ръководството управлява този риск чрез лимит за стойността на нетното вземане от всички извънборсови сделки, сключени с една насрещна страна като процент от нетните активи.
- Рискова премия - разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска или ипотечна облигация и държавна облигация със сходни параметри. Компанията анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитното качество на емитента.
- Инвестиционен кредитен риск - рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в един дългов финанс инструмент, поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Ръководството управлява този риск като извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на: финансови отчети, капиталова структура, обезпечение и управление и репутация на емитента.

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги от рейтингова агенция Стандард енд Пуърс и Фич, там където тези рейтинги са приложими:

	2016	2015
<i>В хилади лева</i>		
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата		
Рейтинг AAA		4 319
Рейтинг AA		1 778
Рейтинг A+		1 904
Рейтинг BBB+	10 176	8 991
Рейтинг BBB-	5 405	6 904
Рейтинг BB+	24 062	8 429
Рейтинг BB	4 565	2 822
	<u>44 208</u>	<u>35 157</u>
 Корпоративни облигации		
Рейтинг AA-	209	
Рейтинг BBB+	359	
Рейтинг BB+	907	292
Рейтинг BB	294	
Рейтинг BB-		936
Без рейтинг	190	373
	<u>1 959</u>	<u>1 601</u>
 Акции, права и дялове		
Без рейтинг	27 097	22 927
	<u>27 097</u>	<u>22 927</u>
	<u>73 264</u>	<u>59 685</u>

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Към 31 декември 2016 г. остава несигурност относно кредитния риск, свързан с държавен дълг за някои от страните от еврозоната. Фондът внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни. Активите са представени, без да е отчетена евентуална обезценка.

В хиляди лева	2016	2015
Държани за търгуване		
България	15 478	7 402
Бразилия	1 855	-
Германия	-	2 560
Испания	2 522	4 437
Индонезия	2 924	1 027
Ирландия	-	1 904
Италия	4 544	4 554
Мексико	2 093	-
Полша	1 017	-
Португалия	2 617	-
Румъния	5 405	3 948
Турция	3 043	2 956
Франция	-	1 788
Холандия	-	1 759
Хърватия	2 710	2 822
Общо	44 208	35 157

- *счетоводно третиране - държани за търгуване*
- *обезценка – няма*
- *рисък на насрещна страна - сделките се сключват DvP (доставка спешу плащане, с изключение на сделките с Български държавен дълг) и поради тази причина рисъкът от насрещната страна е сведен до минимум.*
- *ликвидност - емисиите представляват предимно емисии еврооблигации, издадени от съответните страни. Емисиите са качени за търговия на регулирани капиталови пазари. Текущо биват котирани обеми, по-големи от притежаваните, от множество борсови посредници и по тази причина смятаме, че ликвидният рисък е нисък.*
- *влияние на риска от промяна на цената - според правилата за управление на риска на Фонда, модифицираната дюрация е методът, чрез който се измерва лихвения рисък на ценната книга. Основният рисък при промяна на пазарната цена на дългов инструмент с фиксиран купон е промяната в пазарните лихвени проценти. Модифицираната дюрация е показател доколко пазарната цена на дадена дългова ценна книга е чувствителна към промяната на пазарните лихвени проценти.*
- *съдебни решения, използвани в преценката за обезценка на актива – няма*
- *допускане за определяне на обезценката – няма*

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу представя матуритетната структура на портфейла от държавен дълг по страни.

31 декември 2016 <i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	34	181	19	1 138	14 106	15 478
Бразилия	38	-	-	1 817	-	1 855
Испания	91	-	-	-	2 431	2 522
Хърватия	-	7	46	392	2 265	2 710
Индонезия	-	-	41	1 070	1 813	2 924
Италия	-	10	5	518	4 011	4 544
Мексико	-	21	12	711	1 349	2 093
Полша	-	-	2	-	1 015	1 017
Португалия	-	38	8	-	2 571	2 617
Румъния	-	-	99	1 192	4 114	5 405
Турция	-	-	59	2 984	-	3 043
	163	257	291	9 822	33 675	44 208

31 декември 2015 <i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	49	58	10	988	6 297	7 402
Германия	-	-	-	2 560	-	2 560
Испания	162	-	-	-	4 275	4 437
Хърватия	-	7	55	1 456	1 304	2 822
Индонезия	-	-	15	-	1 012	1 027
Ирландия	-	46	-	-	1 858	1 904
Италия	-	10	4	-	4 540	4 554
Холандия	-	-	16	-	1 743	1 759
Румъния	-	-	42	2 856	1 050	3 948
Турция	-	-	57	1 587	1 312	2 956
Франция	-	-	31	-	1 757	1 788
	211	121	230	9 447	25 148	35 157

3.2. Пазарен риск

Ръководството на Компанията идентифицира и измерва основните видове пазарен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла от ценни книжа на Фонда:

3.2.1. Лихвен риск

„Лихвен риск“ е рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансово инструмент, поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.1. Лихвен риск, продължение

Ръководството измерва лихвения риск чрез следните количествени методи:

„Дюрация“ – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. Използва се методът на модифицираната дюрация да измери и управлява лихвения риск, свързан с всеки инструмент, базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации. Изчисление на модифицирана дюрация се извършва чрез следната формула:

$$\text{Модифицирана Дюрация} = (\text{Маколи Дюрация}) / (1 + Y/n), \text{където:}$$

Маколи Дюрация – средно-претеглени парични потоци на база време:

$$\text{Маколи Дюрация} = \sum [(\text{Сегашна Стойност на Паричен Поток}) \times (\text{Време до Настъпване на Паричен Поток})] / \text{Цена на Облигация}$$

Y – доходност до падеж

n – брой лихвени плащания на година

Таблиците по-долу представят чувствителността към промените на ефективните лихвени проценти на финансовите активи на Фонда към 31 декември 2016 г. и 31 декември 2015 г.

31 декември 2016

В хиляди лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент				
			До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Активи							
Парични средства	869	-	869	-	-	-	-
Инвестиции	46 167	-	173	315	323	11 326	34 030
Общо		-	1 042	315	323	11 326	34 030

31 декември 2015

В хиляди лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент				
			До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
Активи							
Парични средства	3 796	-	3 796	-	-	-	-
Инвестиции	39 603	70	2 056	174	1 350	10 805	25 148
Общо		70	5 852	174	1 350	10 805	25 148

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.1. Лихвен риск, продължение

Фондът измерва лихвения риск чрез определянето на дюрация, която е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение нивото на лихвените проценти. Фондът използва метода на модифицираната дюрация за измерване на лихвения риск, свързан с всеки инструмент базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации. Изчисление на модифицирана дюрация се извършва като се вземат предвид среднопретеглените парични потоци на база време, доходността до падеж и брой лихвени плащания на година.

Чувствителност към промяната на лихвени проценти и нейното отражение в отчета за всеобхватния доход е показана в следващата таблица

В хиляди лева	100 базисни точки промяна в лихвените нива	
	Към 31 Декември 2016	Към 31 Декември 2015
	2 524	1 821

3.2.2. Валутен риск

„Валутен риск“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансова инструмент, деноминиран във валута различна от Лев и Евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и Лев/Евро.

Ръководството измерва валутния риск чрез използване на историческа волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото и количественото определяне на експозицията на валутата като процент от нетните активи на съответния пенсионен фонд.

Таблиците по – долу представят експозициите по видове валути към 31 декември 2016 г. и 31 декември 2015 г.

В хиляди лева	2016	2016	2016	2016	2016
	Лева	Евро	Долари	Йени	Общо
Парични средства	675	126	68	-	869
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	1 873	13 605	-	-	15 478
Корпоративни облигации		190	-	-	190
Акции, дялове и права	5 434	183	-	-	5 617
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	26 479	2 251	-	28 730
Чуждестранни корпоративни облигации	-	1 769	-	-	1 769
Чуждестранни акции, дялове и права	-	12 195	5 926	3 359	21 480
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	50	26	76
Вземания	1	76	5	-	82
Общо	7 983	54 623	8 300	3 385	74 291
Пасиви					
Деривативни финансни инструменти	-	34	-	-	34
Задължения	151	-	-	-	151
Общо	151	34	-	-	185

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск, продължение

<i>В хиляди лева</i>	2015	2015	2015	2015	2015
Активи	Лева	Евро	Долари	Йени	Общо
Парични средства	2 519	1 123	154	-	3 796
Банкови депозити	1 009	1 836	-	-	2 845
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	2 663	4 739	-	-	7 402
Корпоративни облигации	-	373	-	-	373
Акции, дялове и права	4 356	414	-	-	4 770
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	27 378	377	-	27 755
Чуждестранни корпоративни облигации	-	1 228	-	-	1 228
Чуждестранни акции, дялове и права	-	8 611	7 084	2 462	18 157
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	66	-	66
Вземания	22	89	188	-	299
Общо	10 569	45 791	7 869	2 462	66 691
<hr/>					
Пасиви					
Деривативни финансови инструменти	-	40	-	14	54
Задължения	92	1	-	-	93
Общо	92	41	-	14	147

3.2.3. Ценови рисък

„Ценови рисък, свързан с инвестиции в акции“ е рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Ръководството измерва ценовия рисък, свързан с инвестиции в акции чрез приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

- Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
- β -кофициента към индексите на съответните пазари.

При невъзможност за прилагане на гореописаните два метода ръководството използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск

„Ликвиден риск“ е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни газарни условия за посрещане на неочеквано възникнали краткосрочни задължения.

В следващата таблица е представен анализ на активите и пасивите на Фонда, анализирани според остатъчните договорни срокове до падеж:

Остатъчни договорни падежи на активите и пасивите към 31 декември 2016 г.

В хиляди лева

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен мaturитет	Общо
Активи							
Парични средства	869	-	-	-	-	-	869
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	33	182	19	1 138	14 106	-	15 478
Корпоративни облигации	-	11	28	151	-	-	190
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	5 617	5 617
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	129	76	273	8 684	19 568	-	28 730
Чуждестранни корпоративни облигации	10	46	3	1 353	357	-	1 769
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	21 480	21 480
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	76	-	-	-	-	-	76
Други вземания	82	-	-	-	-	-	82
Общо активи	1 199	315	323	11 326	34 031	27 097	74 291
Пасиви							
Деривативни финансови инструменти	-	-	-	34	-	-	34
Задължения към ПОД	148	-	-	-	-	-	148
Други вземания	3	-	-	-	-	-	3
Общо пасиви	151	-	-	34	-	-	185

Компанията извършва регулярно анализ на текущата ликвидност на активите и пасивите на Фонда. На база на акционерски изчисления ръководството на Компанията очаква предстоящите плащания към осигурени лица и към пенсионери в предвидените в Правилника случаи в срок от една година да са в размер на 5 174 хил. лв., а за периода над 1 година не могат да бъдат направени точни прогнози на предстоящите плащания. В резултат на анализа към 31.12.2016 г. задълженията към Компанията се погасяват в рамките на един месец.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

Остатъчни договорни падежи на активите и пасивите към 31 декември 2015 г.

В хиляди лева

	До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен мaturитет	Общо
Активи							
Парични средства	3 796	-	-	-	-	-	3 796
Банкови депозити	1 836	-	1 009	-	-	-	2 845
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата							
	49	57	11	988	6 297	-	7 402
Корпоративни облигации	-	7	133	233	-	-	373
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	4 770	4 770
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	162	64	220	8 458	18 851	-	27 755
Чуждестранни корпоративни облигации	10	46	-	1 172	-	-	1 228
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	18 157	18 157
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	66	-	-	-	-	-	66
Други вземания	299	-	-	-	-	-	299
Общо активи	6 218	174	1 373	10 851	25 148	22 927	66 691
Пасиви							
Деривативни финансови инструменти	14	-	-	40	-	-	54
Задължения към ПОД	90	-	-	-	-	-	90
Други вземания	3	-	-	-	-	-	3
Общо пасиви	107	-	-	40	-	-	147

3.4. Законов риск

„Законов риск“ – включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при привеждането на портфейла в регулация.

Ръководството наблюдава законовия риск чрез отчитане на вероятността за промени в нормативната база и разглеждане на алокациите на инвестициите спрямо тези ограничения.

3.5. Политически рисък

„Политически рисък“ – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Фондът осъществява своята дейност.

Ръководството наблюдава политически рисък чрез присъдения кредитен рейтинг на държавата-эмитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента, както и наблюдение на политическата обстановка държавата-эмитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.6. Риск от концентрация.

„Риск от концентрация“ е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един еmitент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област.

Измерването на риска от концентрация се осъществява от Ръководството, чрез количествено определяне на експозицията към всеки еmitент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Организация и инструменти

Фондът определя справедлива стойност, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котирани цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котирани цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва ненаблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котирани цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите;

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми данни

Следната таблица представя техниките за оценяване, използвани при оценяването на справедливите стойности на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Вид на финансовый инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2016	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Корпоративни облигации	190	Дисконтирана парични потоци	Лихиков процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент	Значително увеличение над безрисковия лихвен процент ще доведат до по-ниска справедлива стойност

Справедливи стойности от Ниво 3

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3.

В хиляди лева	Дългови ценни книжа, д-ни за търгуване
Салдо на 1 януари 2016	373
Печалби, включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	23
Покупки	
Продадени и падежирали	(206)
Изходящи трансфери от Ниво 3	
Входящи трансфери към Ниво 3	
Салдо на 31 декември 2016	190

Бележки към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преноски и предположения

Таблицата показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, включително нивата им в юйерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности на финансови активи, различни от тези оценявани по справедлива стойност, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

31 декември 2016

В кол. лвса	Балансова стойност	Справедливата стойност							
		Арб-ни за тър-че	Заеми и вземания	фин-ви насиви	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, оценявани по справедливата стойност									
Акции, дялове и права	6	5 617			5 617	5 617			5 617
Чуждастрани акции, дялове и права	6	21 480			21 480	21 480			21 480
Цени книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	15 478			-	15 478	15 478		15 478
Чуждастрани пънни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	28 730			28 730	28 730			28 730
Корпоративни облагации	6	190			190				190
Чуждастрани корпоративни облагации	6	1 769			1 769	1 769			1 769
Държативни активи, държани с цел управление на риска	6.1	76			76		76		76
	73 340	-	-	-	73 340	73 074	76	190	73 340
Финансови пасиви, оценявани по справедливата стойност									
Държативни пасиви, държани с цел управление на риска	6.1	34	-	-	34	-	34	-	34
	34	-	-	-	34	-	34	-	34

Ръководството на компанията счита, че балансовата стойност на вземания, парични средства и еквиваленти, както и залъжния е приблизително равна на справедливата им стойност поради техния краткосрочен характер.

Бележки към финансовия отчет

4. Използване на съществени преносни и предположения

Таблицата показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, включително нивата им по юйерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности, на финансови активи, различни от тези опенявани по справедлива стойност, както и здържанията по справедлива стойност.

31 Април 2015

В хил. лвса	Балансова стойност				Справедлива стойност			
	Бел.	Арх-ни за търговс- кото	Заемни вземания	Пасиви	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност								
Акции, дялове и права	6	4 770			4 770	4 770		4 770
Чуждастрани акции, дялове и права	6	18 157			18 157	18 157		18 157
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Абражавата	6	7 402			7 402	7 402		7 402
Чуждастрани ценни книжа, издадени или гарантирани от Абражавата	6	27 755			27 755	27 755		27 755
Корпоративни облигации	6	373			373	373		373
Чуждастрани корпоративни облигации	6	1 228			1 228	1 228		1 228
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1	66			66	-	66	66
	59 751				59 751	59 312	66	59 751
Финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност								
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска	6.1	54	-	-	54	-	54	54
	54				54	-	54	-

Ръководството на компанията счита, че балансовата стойност на вземания, банкови депозити и парични средства и еквиваленти, както и здържанията по справедливите им стойности поради техния краткосрочен характер.

Бележки към финансовия отчет

5. Парични средства

В хиляди лева	2016	2015
Парични средства в разплащателни сметки в банки	868	3 795
Парични средства на каса	1	1
	869	3 796

6. Инвестиции

В хиляди лева	2016	2015
Банкови депозити		2 845
<i>Финансови инструменти, държани за търгуване:</i>		
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	15 478	7 402
Акции, права и дялове	5 617	4 770
Корпоративни облигации	190	373
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	28 730	27 755
Чуждестранни акции права и дялове	21 480	18 157
Чуждестранни корпоративни облигации	1 769	1 228
	73 264	62 530

6.1. Деривативни финансови инструменти

Към 31 декември 2016 г. Фондът има отворени сделки с деривативни финансови инструменти, които включват: валутен форуърд за продажба на щатски долари, валутен форуърд за продажба на японска йена и лихвен суап. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс и промените в лихвените проценти, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени по справедлива стойност в печалбата. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2016	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригиналана валута
Валутен форуърд	Щатски доллар	27.01.2017г.	4 460 000.00
Валутен форуърд	Японска йена	30.01.2017г.	210 000 000.00
Лихвен суап	Евро	26.06.2019г.	337 500.00

Реализираните през 2016 г. загуби от деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност, са в размер на 465 хил. лв. Съответно реализираните печалби от оценка на хеджирани активи са в размер на 472 хил. лв. за 2016 г.

Към 31 декември 2015 г. Фондът има отворени сделки с деривативни финансови инструменти, които включват: валутен форуърд за продажба на щатски долари, валутен форуърд за продажба на японска йена и лихвен суап. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс и промените в лихвените проценти, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени по справедлива стойност в печалбата.

Бележки към финансовия отчет

6.1. Деривативни финансови инструменти, продължение

Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2015	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	11.01.2016г.	3 400 000.00
Валутен форуърд	Щатски долар	25.01.2016г.	820 000.00
Валутен форуърд	Японска ѹена	28.01.2016г.	160 000 000.00
Лихвен суап	Евро	26.06.2019г.	337 500.00

Реализираните през 2015 г. загуби от деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност, са в размер на 666 хил. лв. Съответно реализираните печалби от оценка на хеджирани активи са в размер на 649 хил. лв. за 2015 г.

6.1.1. Деривативни финансови инструменти, класифицирани като актив

В хиляди лева	2016	2015
- деривативни финансови инструменти	76	66
	76	66

6.1.2. Деривативни финансови инструменти, класифицирани като пасив

В хиляди лева	2016	2015
- деривативни финансови инструменти	34	54
	34	54

7. Вземания

В хиляди лева	2016	2015
Вземания, свързани с инвестиции, в т.ч.		
- вземане за лихви, в т.ч.:	81	277
- обезценени	5	20
- вземане за главница, в т. ч.:	71	246
- обезценени	5	172
- вземане за дивиденти	5	11
Вземания от ПОК „ДСК – Родина“ АД	1	22
	82	299

Към датата на съставяне на финансовия отчет са налице еmitенти, които са регистрирали просрочие по дължими лихви и/или главници, водещи до предсрочна изисканост на емисията. През 2016 г. е начислена обезценка в размер на 265 хил. лв. по тези емисии. Вземанията са надлежно предявени в рамките на съответните производства по несъстоятелност и приети от синдика.

Таблицата предоставя информация за начислените обезценки към края на отчетния период – данни за емисия, процент за извършената обезценка и стойност.

31 декември 2016

В хиляди лева

Еmitент	ISIN	Вземане преди обезценка към 31 декември 2016		Начислена обезценка през 2016г.	Общо обезценка към 31 декември 2016	Нетно вземане към 31 декември 2016	% обезценка
		95	95				
"ЕВРОЛИЗИНГ" ЕАД	BG2100025076	95	95	95	95	95	99.58%
Northern Lights Bulgaria	XSO834163601	916	170	916	916	-	100.00%
		1 011	265	1 011	1 011	-	-

Бележки към финансовия отчет

8. Задължения

Задълженията включват задължения за такси към Компанията, задължения за данъци във връзка с изплащаните от Фонда средства на осигурени лица /10% окончателен данък през 2016 г., съгласно Закона за данъците върху доходите на физическите лица/, задължения, свързани с финансови активи, задължения към осигурени лица.

В хиляди лева	2016	2015
Задължения към ПОК „ДСК – Родина“ АД		
- за такси от осигурителни вноски	63	75
- за инвестиционна такса	75	-
- за встъпителна такса	6	12
- за такси за изтегляне на суми	4	3
	148	90
Задължения, свързани с инвестиции		1
Данъчни задължения	2	1
Задължения към осигурени лица		1
Други задължения	1	-
	3	3
	151	93

9. Начисленни такси и удъръжки в полза на пенсионноосигурителната компания

В хиляди лева	2016	2015
Такси и удъръжки		
Такса от осигурителни вноски	510	761
Инвестиционна такса	177	27
Встъпителна такса	88	95
Такси за изтегляне на суми	35	30
	810	913

10. Изплатени средства на осигурени лица и пенсионери

В хиляди лева	2016	2015
Изплатени средства към пенсионери	65	42
Еднократно или разсрочено изплатени средства към осигурени лица, придобили право на пенсия	3 863	3 159
Изтеглени средства от осигурени лица	6 201	4 541
Изплатени средства на наследници на осигурени лица и пенсионери	217	180
	10 346	7 922

11. Пенсионен резерв

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията задължително създава пенсионни резерви, които да покриват изплащането на пожизнените пенсии на лицата, осигурени в ДПФ, преживели по-дълго от предварителните актиоерски разчети.

Към 31 декември 2016 г. ДПФ изплаща пожизнени пенсии на пенсионери, съгласно Правилника на Фонда. В Компанията е създаден пенсионен резерв за изплащане на пожизнени пенсии със собствени средства на ПОК „ДСК – Родина“ АД на основание на действащата Наредба № 19 от 08.12.2004 г. Настоящата стойност на бъдещите плащания по тези пенсии, на базата на актиоерски изчисления е 33 хил. лв., а средствата по индивидуалните партиди на пенсионерите с пожизнени пенсии са 32 хил. лв. Размерът на пенсионния резерв в Компанията е 5 хил. лв., от които 4 хил. лв. са от собствени средства на Компанията, а 1 хил. лв. са постъпили средства на основание чл.245, ал.3 и ал.5 от КСО. Настоящата стойност на бъдещите плащания на пожизнените пенсии е изчислена на базата на продължителността на живот на пенсионерите от таблицата за смъртност и технически лихвен процент, които са одобрени от зам.-председателя на КФН, ръководещ управление «Осигурителен надзор».

**ДПФ „ДСК – РОДИНА“
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 г.**

12. Оповестяване на свързани лица

За ДПФ „ДСК – Родина“ свързани лица са ПОК „ДСК – Родина“ АД, „Банка ДСК“ ЕАД като основен акционер, ОТП Банк като едноличен собственик на капитала на „Банка ДСК“ ЕАД, както и всички дружества, които са част от финансата група на „Банка ДСК“ ЕАД и ОТП Банк.

Сделките с ПОК „ДСК – Родина“ АД се състоят от такси и удържки, регламентирани съгласно КСО и Правилника за дейността на Фонда, като те са разгледани по – подробно в бележка 9, а задълженията на Фонда към Компанията са оповестени в бележка 8. Задълженията на Фонда към Компанията се уреждат в кратки срокове в зависимост от периодите на възникването им.

Към 31 декември 2016 г. ДПФ „ДСК – Родина“ няма сделки със свързани лица.

13. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица. Услугите по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

Окончателен данък в размер на 10% през 2016 г. се удържа при изтегляне на средства от партидите на осигурените лица съгласно разпоредбите на действащия Закон за данъците върху доходите на физическите лица.

14. Събития след датата на отчета

За периода след датата, към която е съставен финансовият отчет, до датата на публикуването му не са настъпили важни или значителни за дейността на Фонда некоригиращи събития, неоповестяването на които би повлияло за вярното и честно представяне на финансовите отчети.